

ΛΟΓΟΣ ΚΑΤΗΧΗΤΗΡΙΟΣ
ΕΠΙ ΤΗ ΕΝΑΡΞΕΙ
ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗΣ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΗΣ
+ Β Α Ρ Θ Ο Λ Ο Μ Α Ι Ο Σ
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ - ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ
ΠΑΝΤΙ ΤΩι ΠΛΗΡΩΜΑΤΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ,
ΧΑΡΙΣ ΕΙΗ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΗ
ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΚΑΙ ΚΥΡΙΟΥ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ,
ΠΑΡ' ΗΜΩΝ ΔΕ ΕΥΧΗ, ΕΥΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΣΥΤΧΩΡΗΣΙΣ
* * *

Αδελφοί καὶ τέκνα ἐν Κυρίῳ εὐλογημένα,

Διὰ τῆς χάριτος καὶ τῆς φιλανθρωπίας τοῦ Θεοῦ εἰσερχόμεθα ἀπὸ τῆς αὐριον εἰς τὸστάδιον τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, τῆς καταλληλοτέρας περιόδου διὰ τὴν στροφήν τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς, τῆς ἰδικῆς μας ψυχῆς, πρὸς τὸν Κύριον.

Ἡ περίοδος αὕτη εἶναι μία διαρκῆς κατάνυξις ἐνώπιον τοῦ ἐκτυλισσομένου καθ' ἡμέραν μυστηρίου τοῦ Θεοῦ, τοῦ μυστηρίου τῆς σωτηρίας τοῦ ἀνθρώπου. Διὰ τοῦτο ἡ παρεχομένη εἰς ἡμᾶς εὐκαιρία τῶν Ἱερῶν Νηστειῶν ἔχει ἐν ἰδιαιτέρον χαρακτηριστικόν: τὴν **ἀνάνηψιν** καὶ τὴν **νῆψιν** τῆς ψυχῆς, ἡ ὁποία καλεῖται ἰδιαιτέρως κατὰ τὴν γέμουσαν θείων προτροπῶν καὶ ἀγιότητος περίοδον αὕτην ἀ συνειδητοποιήσῃ τὰ παροδικὰ καὶ τὰ ὀρώμενα καὶ ἀ μεταβῆ σταδιακῶς πρὸς τὰ μείζονα καὶ τὰ κρείττονα, πρὸς τὰ ἀόρατα.

Ἀναγλύφως καὶ ἐπιγραμματικῶς Ἄνδρέας ὁ Κρήτης διὰ τοῦ Μεγάλου Κανόνος του ὁμιλεῖ πρὸς ἑαυτὸν καὶ πρὸς πᾶσαν ψυχὴν θλιβομένην καὶ καταπονουμένην ὑπὸ τῶν πειρασμῶν καὶ τῶν περισπασμῶν τῆς παρούσης ζωῆς. Συναισθανόμενος ὁ Ἅγιος τὸ βάρος τῆς πονεμένης ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν ἀνθρωπίνης ψυχῆς, ἐνάγωνία κραυγάζει: «Ψυχὴ μου, ψυχὴ μου, ἀνάστα τί καθεύδεις;». Ἡ **κραυγὴ** αὕτη ὁδηγεῖ εἰς τὴν **συνειδητοποίησιν** τῆς ματαιότητος καὶ εἰς τὸν ἀνέκφραστον φόβον τοῦ τέλους τῆς ἐπιγείου ζωῆς: «τὸ τέλος ἐγγίζει καὶ μέλλεις (ψυχὴ μου) θορυβεῖσθαι». Ἐνώπιον τοῦ ἀπροσδοκίτου τέλους τῆς ζωῆς ποῦ ἔρχεται «ὡς κλέπτης ἐν νυκτί», καλεῖ ἑαυτὸν ὁ τῆς Κρήτης Φωστήρ καὶ κάθε πονεμένην καὶ ὑπὸ τοῦ φόβου τῆς ἀνασφαλείας διακατεχομένην ψυχὴν: «Ἀνάνηψον», λοιπόν, «ἵνα φείσηταί σου Χριστὸς ὁ Θεός, ὁ πανταχοῦ παρῶν καὶ τὰ πάντα πληρῶν».

Ἡ Ὁρθόδοξος Πατερικὴ διδασκαλία καὶ φωνὴ μᾶς καλεῖ, κατὰ τὸ ἐνώπιόν μας στάδιον, νὰ συναισθανθῶμεν ὁ καθείς «ποῖοι εἴμεθα, ποῦ εὕρισκόμεθα καὶ ποῦ ὑπάγομεν», ποῦ κατευθυνόμεθα δηλαδὴ. Νὰ αισθανθῶμεν τὸ μάταιον τοῦ προσκαίρου βίου καὶ ἀ μετανοήσωμεν δι' ὅσα «ἐν γνώσει ἢ ἐν ἀγνοίᾳ, ἐν λόγοις ἢ ἐν ἔργοις, ἐν ἐπιτηδεύμασι καὶ πάσαις (ἡμῶν) ταῖς αἰσθήσεσιν» εἰργάσθημεν μέχρι τοῦδε ὀχκατὰ τὸ εὐαγγέλιον καὶ τὸν νόμον τῆς Χάριτος τοῦ Χριστοῦ καὶ ἀ ἀνανήψωμεν. Μόνον

τότε θὰ εὐρωμεν ἔλεος καὶ χάριν καὶ θὰ μᾶς φεισθῆ ὁ ἐτάζων καρδίας καὶ νεφροὺς καὶ τὰ κρύφια πάντα τῶν ἀνθρώπων καὶ τοὺς λογισμοὺς γινώσκων Κύριος καὶ δὲν θὰ μᾶς καταλογίση τοὺς ἀδίκους λογισμοὺς, οἱ ὅποιοι ὀδηγοῦν εἰς μάταια καὶ ἀνώφελα ἔργα.

Ὁ ἐνώπιόν μας ἀγῶν συμποσοῦται εἰς τὴν νῆψιν καὶ εἰς τὴν ἀνάνηψίν μας, εἰς τὴν μετάνοιαν. Διὰ τῆς μετανοίας, διὰ τῆς ἐπιγνώσεως τῆς καταστάσεώς μας δηλαδή, καὶ διὰ τῆς ἐξομολογήσεως, ἡ ζωὴ μας στεφανώνεται διὰ «τῆς ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν, διὰ τῆς κοινωνίας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, διὰ τοῦ πληρώματος τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν». Ἡ ἀνάνηψις ταυτίζεται πρὸς τὴν συνείδησιν τοῦ μετανοοῦντος ἀνθρώπου (Πρβλ. Β' Κορ. α', 12 καὶ Ρωμ. β', 15). Ἡ συνείδησις εἶναι δῶρον τοῦ Θεοῦ.

Ἀδελφοὶ καὶ τέκνα ἐν Κυρίῳ,

Καλούμεθα οἱ Ὀρθόδοξοι Χριστιανοὶ νὰ βιώσωμεν τὴν περίοδον τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς ὡς χρόνον συνειδησιακῆς νήψεως καὶ ἀνανήψεως, ὡς στιγμὴν αἰωνιότητος τῆς Ὀρθοδόξου ταυτότητός μας. Δηλαδή, καλούμεθα νὰ ζήσωμεν καὶ νὰ συμβιώσωμεν μετὸν Χριστόν. Νὰ ζήσωμεν ἐκκλησιαστικῶς καὶ πνευματικῶς. Διότι μόνον εἰς τὴν ἐν Χριστῷ ζωὴν ὑπάρχει ἡ δυνατότης νὰ ἀνανήψῃ ἡ συνείδησίς μας καὶ νὰ ἀνέλθωμεν εἰς τὸν ἄνωρον τῆς πραγματικῆς ἐλευθερίας καὶ τῶν ἀλανθᾶστων κριτηρίων πρὸς ἀνάπαυσιν καὶ λύτρωσιν μας.

Κατὰ τὴν ἑναρξιν τῆς εὐλογημένης ταύτης περιόδου, ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης καὶ ἡ Μήτηρ Ἁγία τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ ἐπισκέπτονται πᾶσαν Ὀρθόδοξον Χριστιανὴν ψυχὴν κοπιῶσαν καὶ πεφορτισμένην καὶ ἀπαραμύθητον ὑπὸ τῶν ἀξιῶν καὶ ἡδονῶν καὶ ἀπολαύσεων τῆς σαρκὸς καὶ τοῦ κόσμου τούτου, συμπορεύονται καὶ συμπροσεύχονται πρὸς τὸν «προσερχόμενον σφαγιασθῆναι καὶ δοθῆναι εἰς βρώσιν τοῖς πιστοῖς Βασιλέα τῶν βασιλευόντων καὶ Κύριον τῶν κυριευόντων»: Ἀξιώσον, Κύριε, πάντας τοὺς Ὀρθοδόξους πιστοὺς ἐν εἰρήνῃ καὶ συντριβῇ καρδίας νὰ διαπορευθοῦν τὴν ἱερὰν περίοδον καὶ τὸ ἀνοιγόμενον στάδιον, «χαριτῶν καὶ δυναμῶν ὅπως προφθάσωμεν, ἐκτελέσαντες τὸν δρόμον ἀνδρικῶς, τὴν κυρίαν ἡμέραν τῆς Ἀναστάσεώς Σου, καὶ ἐν χαρᾷ στεφάνηφοροῦντες αὐτὴν ἀκαταπαύστως αἰνέσωμεν» (πρβλ. ποίημα κυρίου Θεοδώρου, Τριώδιον).

Εὐλογοῦντες πατρικῶς ὑμᾶς, τέκνα ἀγαπητὰ καὶ πιστὰ τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας, καὶ ἠνωμένοι μαζί σας ἐν προσευχαῖς καὶ δεήσεσιν, ἐπικαλούμεθα ἐπὶ πάντας τὴν δύναμιν τοῦ Τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ καὶ τῆς πρεσβείας τῆς Κυρίας Θεοτόκου, τῶν ἁγίων Ἀγγέλων καὶ πάντων τῶν Ἁγίων, ὥστε ἅπαντες ἀξίως τῆς κλήσεως ἡμῶν ὡς Ὀρθοδόξων νὰ πολιτευθῶμεν, καὶ νὰ ἀπολαύσωμεν τοιοῦτοτρόπως τῆς τρυφῆς καὶ τῆς δόξης τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου, εἰς ὃν τὸ κράτος καὶ ἡ εὐχαριστία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ἁγία καὶ Μεγάλῃ Τεσσαρακοστῇ, βιζ'

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως

διάπυρος πρὸς Θεὸν εὐχέτης πάντων ὑμῶν

Ἀναγνωσθῆτω ἐπ' ἐκκλησίας κατὰ τὴν Κυριακὴν τῆς Τυρινῆς, κς' Φεβρουαρίου, ἀμέσως μετὰ τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον.